

Sülemlemise vältimine, emaeraldusvõre kasutamine

Kokkuvõtte loengust piirkondlikul mesinduspäeval Harju Mesinike Seltsis 26.05.2010.a.

Lektor Endel Kivistik, lektorileping PR-6-1.5-64

Mesindusloeng toimus Eesti mesindusprogrammi raames, mida toetab Euroopa Liit

TEEMA: SÜLEMLEMISE VÄLTIMINE, EMAERALDUSVÕRE KASUTAMINE

Sel teemal oleks tulnud kõnelda kuu aega varem, sest loodus on praegu juba suviselt soe ja mesilasperede areng väga kiire. Käes ongi sülemlemise hooaeg. Mesinik, kes pole selle vältimiseks senini midagi ette võtnud, peab nüüd hakkama sülemeid puude otsast kokku korjama.

Sülemlemise ärahoidmine on tõhusam tegevus, kui võitlemine sülemi tungiga. Sülemlemise vältimiseks tuleb kasutada peredel pidevalt noori emasid. Kevadhooajal on vajalik pesade laiendamine, peredele tuleb anda täiskoormus. Pesade laiendamisel tuleb kasutada kärjepõhju, pesa äärtel ehitusraame.

Mesindada tuleks sülemiskainete peredega. Tavaliselt leidub igas mesilas peresid, mis on vagusad, suure saagikusega, talvekindlad ja sülemiskained. Sellistest peredest tuleks võtta paljundusmaterjali.

Kevadperioodil tuleb peredele anda pidevalt ruumi juurde. Parem mõned kärjed rohkem, kui momendil pere vajaks, kui lasta mesilastel vahelauade tagant kattepatjade vahelt vaba eluruumi otsida.

Tänavune kevad minu mesilas on erakordne sellepoolest, et mesilased toovad sisse palju õietolmu. Tugevatelt peredelt olen pesa keskelt 5-6 täis suirakärge tõstnud pesa äärtele. Pessa olen pannud kärjepõhjadega raamid. Nüüd on need haudme all. Edasi tõstan need suiraraamid magasinini, kus mesilased need meega täidavad. Kui ma poleks seda avastanud, poleks emamesilasel kuhugi muneda.

Sülemitungi soodustavad ka vanemad emad. Mina praktiliselt üle kahe aasta vanuseid emasid ei kasuta. Mõned erakordselt head emad olen ka kolmandaks aastaks jätnud.

On teada, et Kraini tõugu pered on suhteliselt suured sülemlejad, kuid need paarunud emad, mis ma olen aastakümneid Hүүru tõumesilast toonud, seda ei näita. Selle Kraini tõuemadega olen ma täiesti rahul. Ilus hall mesilane, hästi rahulik, suure saagikusega ja hea talvekindlusega. Minu praktikas õige hooldamise korral täiesti sülemlemiskaine. Viimase 10. aasta jooksul pole need pered kordagi sülemlenud.

Tänavune kevad on eriti soodne mesilastele. 5. maist muutusid ööd soojaks ja 11. maist tõusis päevane õhutemperatuur juba + 20 kraadini, 14. mail oli juba + 28 kraadi. Algas meehooaeg.

Pered on kõik tugevad, lamavtarud kärgi täis, kõigil on peal magasinid. Ühelgi perel pole siiani sülemitungi avastanud. Kõigil peredel kasutan kogu suve jooksul pesas kaht ja magasinis üht ehitusraami. Kui ehitusraamides lesekärjeehitus lõpeb, olgugi et meesaak kestab ja kärjepõhju mesiased veel kuigi palju üles ehitavad, siis on peredesse sisse ilmunud

juba munadega kupualged. Siis tuleb selle perega midagi ette võtta. Sülemlemistungi vältimiseks tuleb magasinid varakult peale asetada, juba siis kui lamavtarus pere katab 15-16 raami. Mina kasutan alul koorimismagasine. Sinna lähevad mesilased kohe tööle, emad pole kunagi üles munema läinud (koorimismagasinis ei tohi kasutada lesekärgi, siis on ema kohe üleval). Madal raam jääb kui mee viiruks haudme peal. Edaspidi laiendan pesa kuni lõpuni kärje põhjadega ja panen peale täisraamilised magasinid.

Kui on õige aeg mööda lastud ja mesilased hakkavad emakuppe ehitama, siis on magasinide pealepanekuga hilinetud. Nüüd tuleb otsustada, kas lasta perel sülemleda ja pere kinni püüda või midagi muud ette võtta.

Tavaliselt maikuu tugev sülem jõuab suve jooksul veel korraliku meesaagi koguda. Siis lisan sellisele perele teistest peredest juurde haudmeraame ja sülemi suure tööjõudluse juures on pere paari nädalaga valmis korjeks. Nõrgemate perede puhul tuleb ema panna kattepuuri alla ja tarud ära vahetada. Nii saab nõrgem pere juurde palju lennumesilasi. Sülemikuppude hävitamine ei anna tulemusi, see sülemitungi maha ei võta, vaid lükkab seda edasi.

EMAERALDUSVÕRE KASUTAMINE

Emaeraldusvõre kasutan ma alati nii täis- kui pooleraamiliste magasinide puhul pesa ja magasinini vahel. Koorimismagasini vahel pole emalahutusvõret vaja. Võredegaga katan kogu magasinini aluse.

Selleks et pesas haudmetegevust piirata, kasutan ka vastavaid vertikaal-emalahutusvõresid. Tavaliselt jätan pessa suure lennuava poolele 15 raami. Peale panen täisraamilise magasinini. Enne magasinini pealepanekut koondan magasinini alla sel hooajal ehitatud ja haudme alla võetud kärjed. Paar-kolm kärge tõstan magasinini. Kontrollin, et ema haudmekärgedega üles ei satuks.

Haudmetegevuse piirang tõstab oluliselt meetoodangut, pere läbivaatus ei võta palju aega, talvepesa moodustub uutele kärgedele ja mee võtmine toimub taruosast, kus puudub haue.

26.05.2010

Endel Kivistik